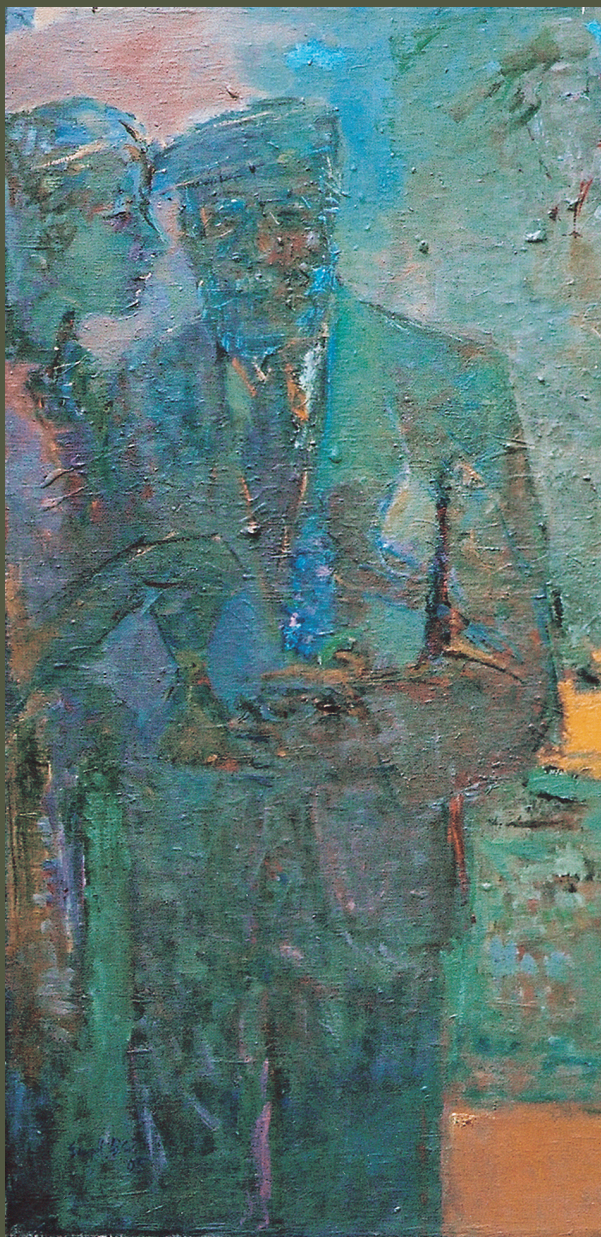

EMIL POLIT

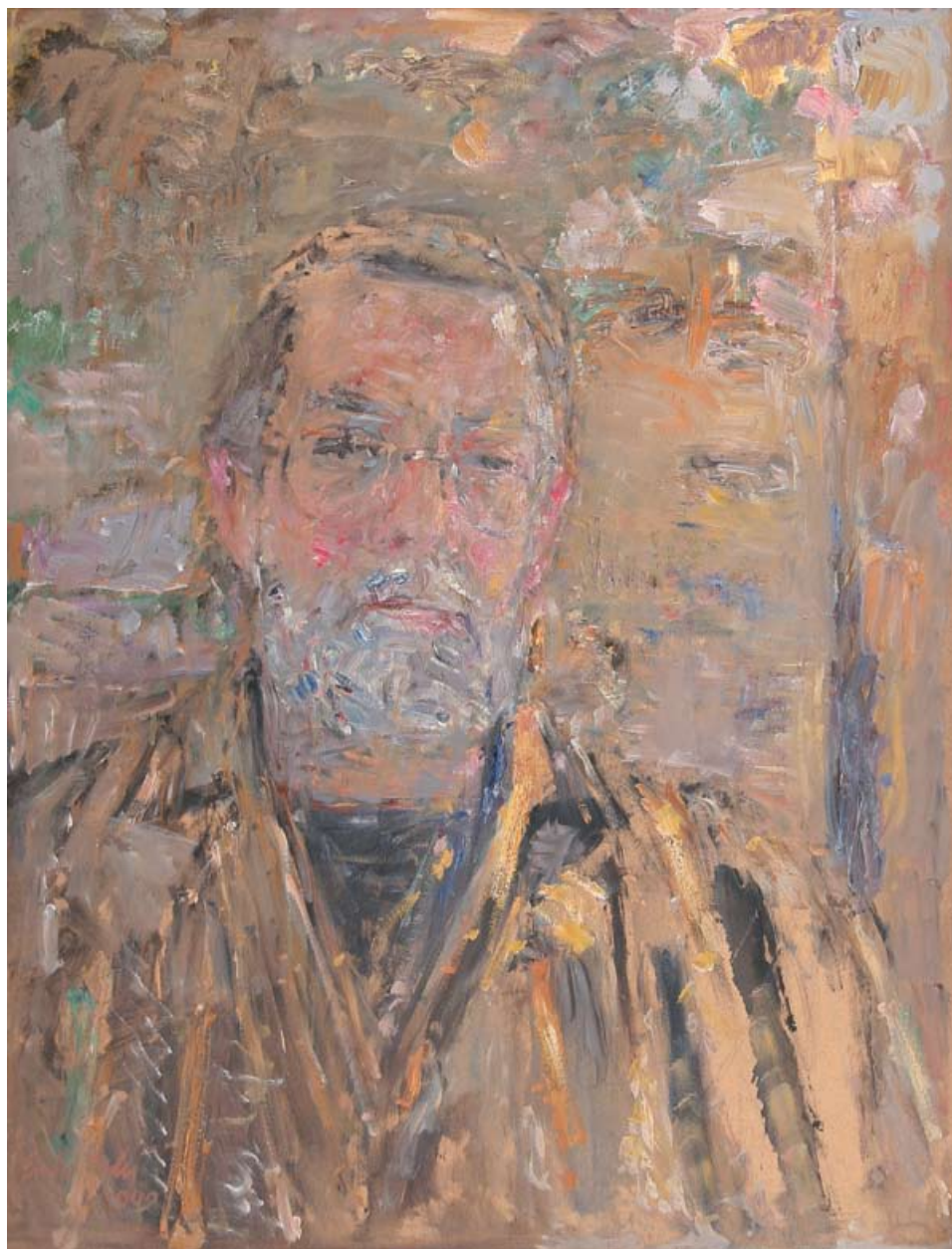
malarstwo

EMIL POLIT

malarstwo

MAŁOPOLSKA GALERIA SZTUKI
DWÓR KARWACJANÓW
GORLICE maj 2006

AUTOPORTRET, olej, płyta, 65x50

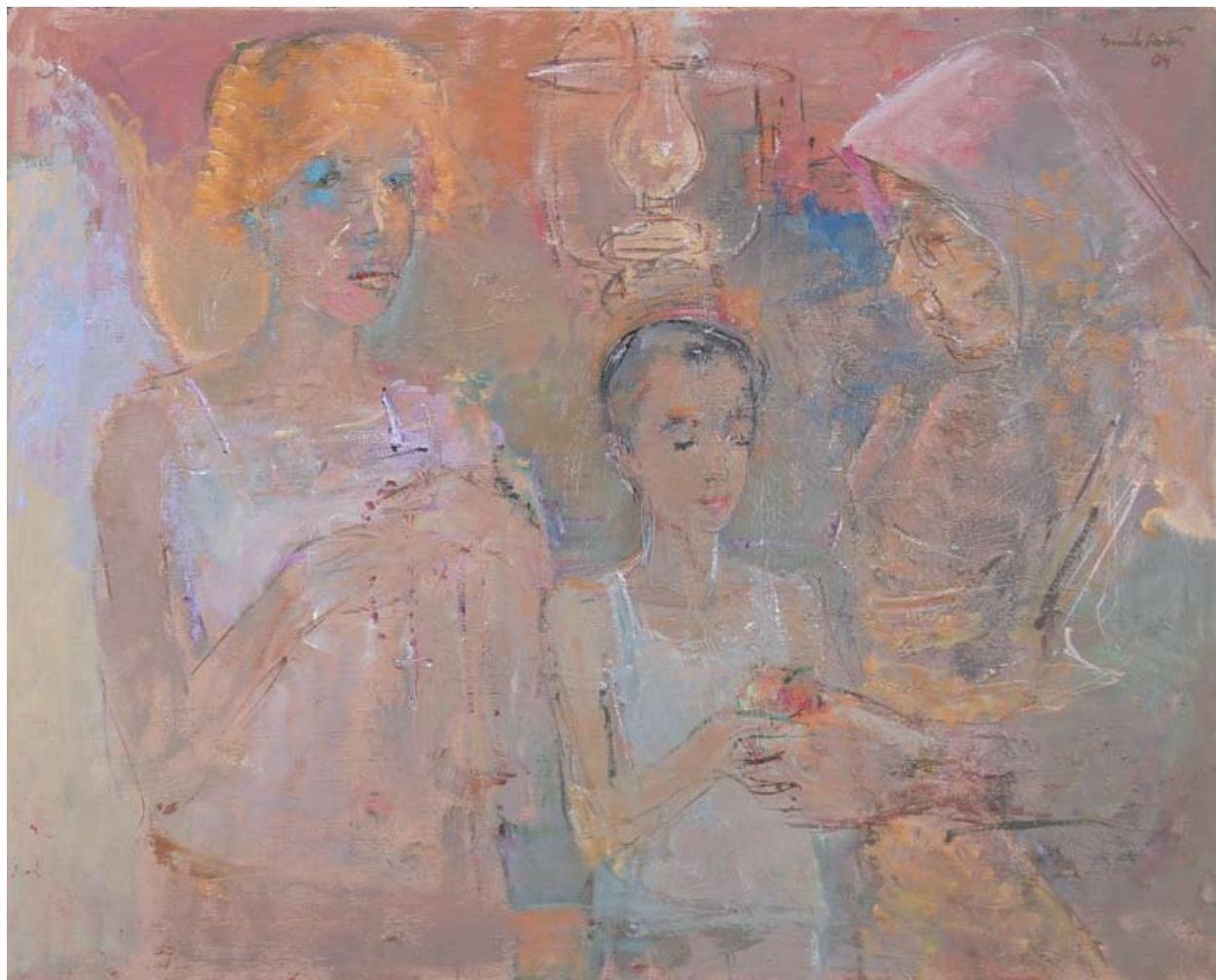
Malarstwo Emila Polita ignoruje degrengoladę oficjalnej sztuki początków XXI stulecia i zapowiada sztukę nową i czystą, dopiero formującą się. *Neo- neoromantyzm* jego postawy twórczej bierze się stąd, że świadomie i konsekwentnie chroni i pielęgnuje to zagadkowe „coś”. Co daje się ogarnąć jedynie jako emanacja jakiegoś ponadczasowego tchnienia, gwałtownego wichru, obecnego w sztuce nazwanej romantyczną. Właśnie umiejętność, albo tylko możliwość przywołania takiego nadzmysłowego zjawiska stanowi istotę dokonań najszlachetniejszej gałęzi malarstwa polskiego w XIX i XX stuleciu. To „coś” znajdziemy w „drugoligowych” (opinia pewnego opiniotwórczego tygodnika) płótnach Jacka Malczewskiego i Józefa Pankiewicza, Jana Cybisa oraz Tadeusza Brzozowskiego, malarzy, bez wątpienia, nieznanymi Donaldowi Kuspidowi, nowojorczykowi piszącemu wstępy do katalogów, których moc otwiera drogę na szczyty dzisiejszych Olimpów. Na szczęście malarstwo Emila Polita nie jest uzależnione od infantylnych i psychotycznych utyskiwań stołecznych autorytetów.

Tym „czymś”, co najszlachetniejsze malarstwo polskie czyni niepowtarzalnym i wyjątkowym, jest swoisty ideał łaski twórczej. Wewnętrzna postać odczuwania oraz ruch ku temu, co wyższe. Artysta i filozof Janusz Krupiński, nazwał ów ideał łaski twórczej *r e l i g i j n o ś c i ą*. Nie jest to dewocja lub potocznie rozumiana pobożność. Jest to postawa twórcza pełna odwagi, nadziei i pokory. Jako bezinteresowny dar tego, co wyższe, stanowi przeciwieństwo *mocy tu*—*rczej*destrukcyjnej siły pchającej w absurd, nakazującej marzyć o *autokreacji człowieka, człowieku jako o Pierwszej Przyczynie i Początku*.

Obraz, barwa, kolor, materia malarska – stanowią dla Polita synonimy tego samego zjawiska. Rysunek jest tożsamy z kolorem, a kolor z rysunkiem. Koloryt jest formą i jednocześnie najgłębszą treścią dzieła malarskiego. W taki sposób Emil Polit stwarza swój nowoczesny, malarski koloryzm. Europejskie fascynacje ojców polskiego koloryzmu łączy z własnym zauroczeniem pełnią *czystego malarstwa*, jaką dostrzegł w dziełach mistrzów XIX-wiecznej szkoły polskiej.

Osiągnięcia artystyczne Emila Polita biorą się, oczywiście, z jego niepospolitego talentu. Ale nie tylko! Biorą się także z jego naturalnej skromności, autentycznej, pokory wobec tego, co wyższe. W porę rezygnował z efektownych fajerwerków malarskich. Podejmował natomiast, przecież nie za namową krytyków sztuki lub kuratorów wystaw, trudną kontynuację wręcz karkołomnych idei malarskich, jakie na gruncie sztuki polskiej zaszczepili jego wielcy poprzednicy. Dzięki takim jak on nowoczesny koloryzm żyje i ma się dobrze. Emil Polit stworzył coś, czego tej pory nie było w polskim malarstwie. Jego malarstwo nie jest mechaniczną kontynuacją osiągnięć chromatycznych Olgi Boznańskiej lub Wacława Taranczewskiego. Swoje koncepcje artystyczne osadza w innym kontekście malarskim i historycznym. Inaczej rozumie estetyczną funkcję barwy i koloru. Inaczej przeżywa olśnienie kulminacją budowanych lub odkrywanych harmonii barw. Ale właśnie dlatego, dzięki Politowi, w dobrze znanych arcydziełach Boznańskiej, Malczewskiego i Pankiewicza, znajdujemy „coś” nowego i bardzo ważnego, czego do tej pory nie umieliśmy tam zobaczyć. Co upewnia w przekonaniu, że malarstwo p o l s k i e istnieje realnie. Jest oryginalnym, w pełni samodzielnym bytem.

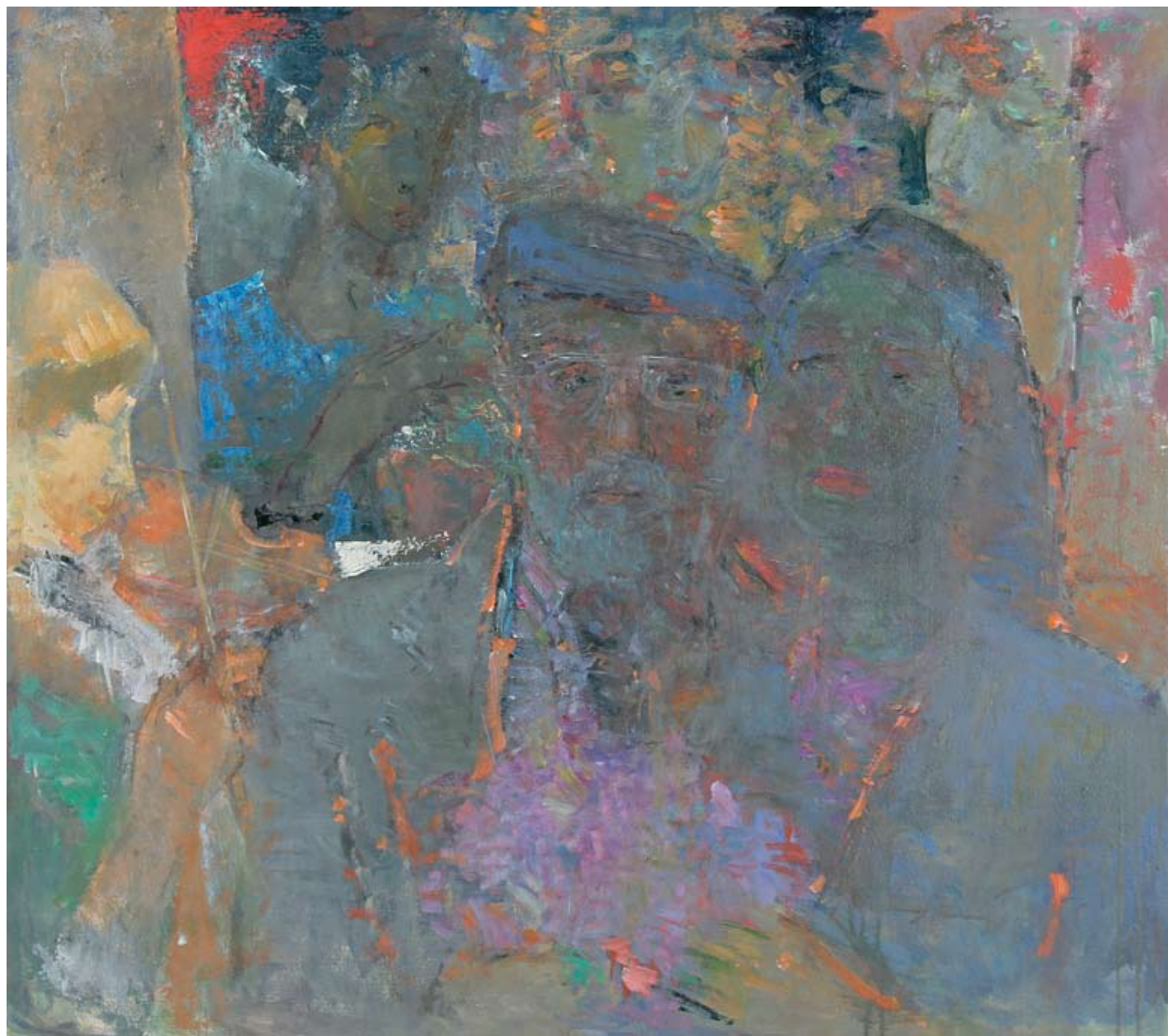
Jacek Kawalek

MOJE DZIECIŃSTWO, olej, płótno, 60x75

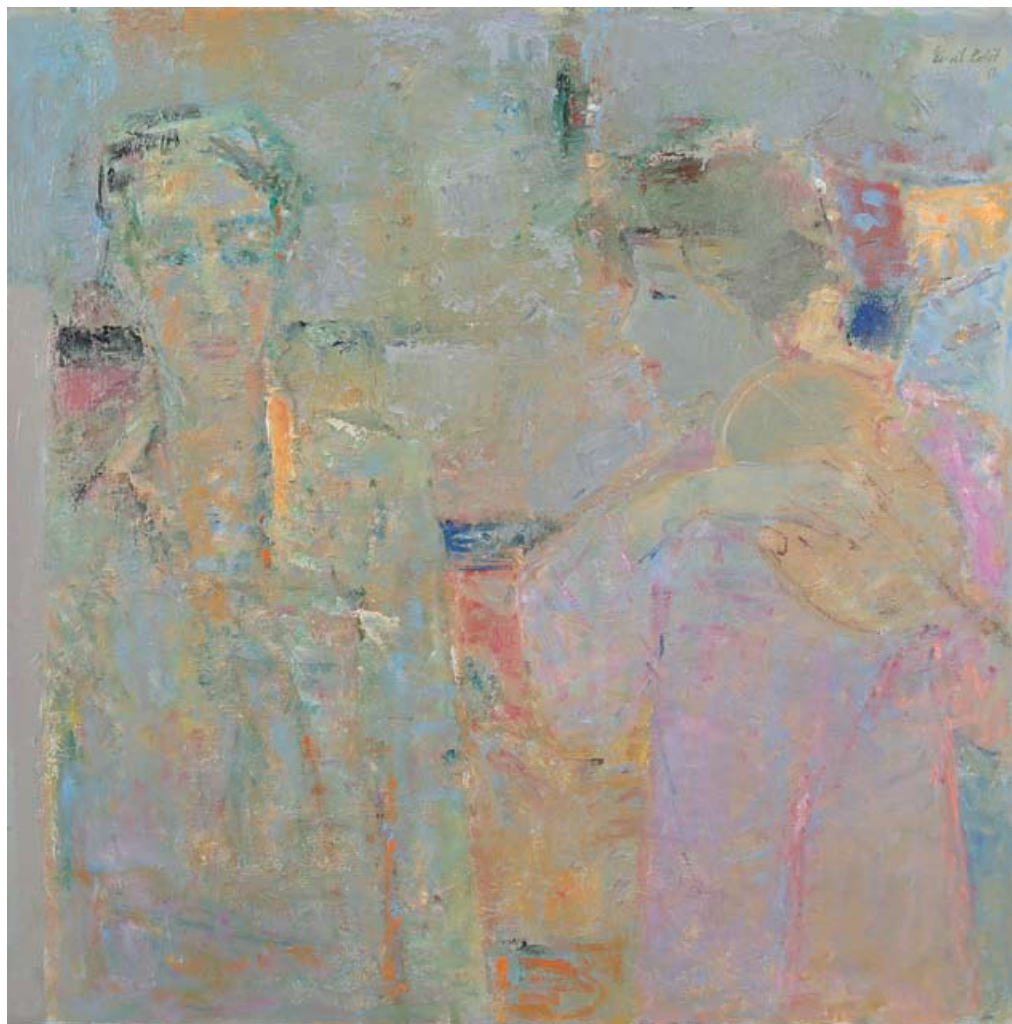
JESIENNE JABŁKA, olej, płótno, 70x100

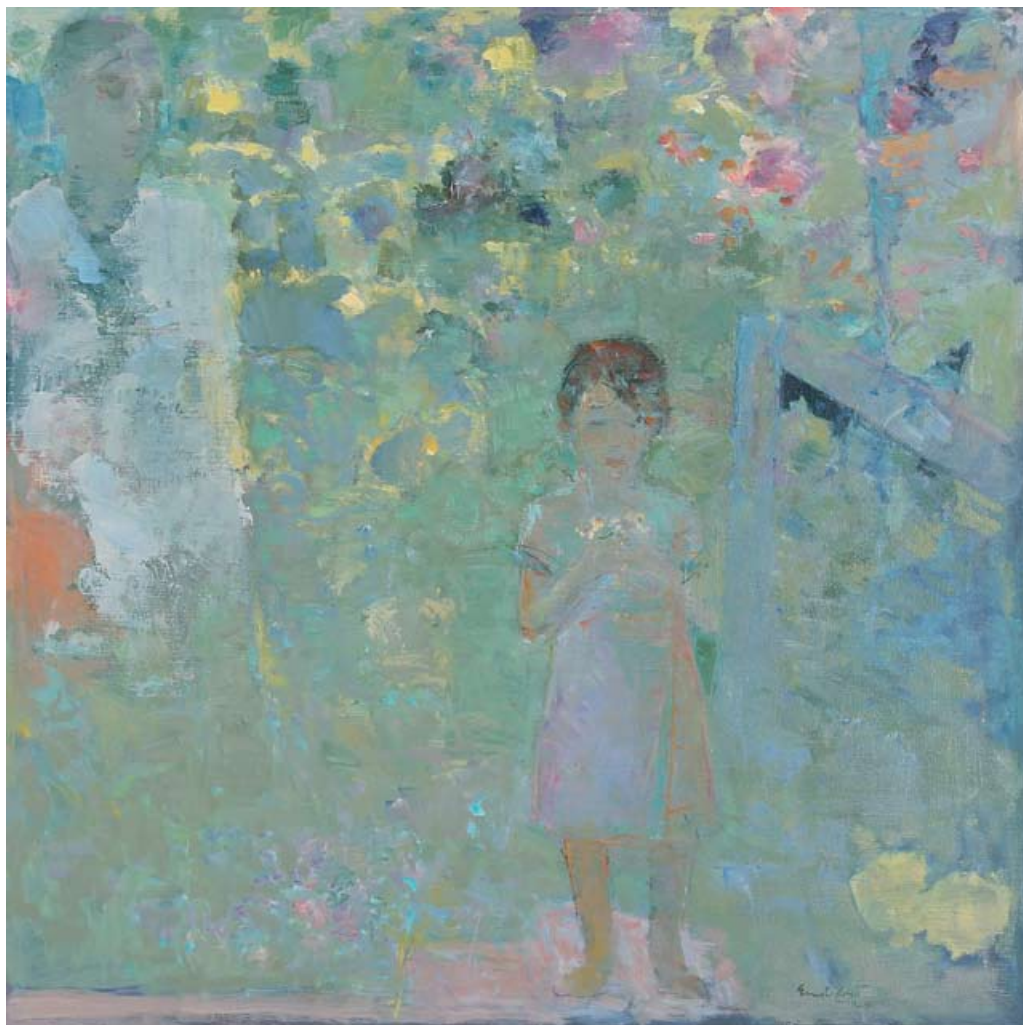
JUBILEUSZ, olej, płyta, 80x90

RÓŻE DLA CIEBIE, olej, płyta, 60x54

KRAJOBRAZ Z TOBIASZEM, olej, płótno, 80x80

OLA Z BUKIECIKIEM, olej, płótno, 80x80

PODWÓRKO, olej, płyta, 80x100

Z BŁAŻOWEJ, olej, płyta, 56x71

ZŁOTE TRAWY, olej, płyta, 70x90

PEJZAŽ, olej, plyta, 56x71

CZERWONY PŁOT, olej, płyta, 61x75,5

SZARY DOM, olej, płyta, 80x100

CZERWONY DACH, olej, płyta, 70x100

JESIENNE ŚWIATŁO, olej, płyta, 80x90

DRZEWA W MIEŚCIE, olej, płótno, 65x70

ZIMA, olej, płótno, 65x70

W SŁOŃCU, olej, płyta, 80x100

W MIASTECZKU, olej, płyta, 80x100

W DESZCZU, olej, płyta, 70x90

WIDOK Z HERMANOWEJ, olej, płyta, 51x61

SZARY PEJZAŻ, olej, płyta, 76x105

POWRÓT, olej, płótno, 54x81

WIDOK Z PRACOWNI, olej, płyta, 52,5x68

WIECZÓR Z MUZAMI, olej, płótno, 50x90

RÓŻOWY KRÓLIK, olej, płyta, 65x81

KWINTET, olej, płyta, 56x71

ZASŁUCHANA, olej, płyta, 51x61

TERCET I, olej, płótno, 23,5x30

ZWIASTOWANIE, olej, płótno, 93x100

SIOSTRY, olej, płótno, 61x77

KONCERT Z KANARKIEM, olej, płótno, 60x83,5

TEATRZYK, olej, płótno, 60x93

TERCET II, olej, płótno, 30x40

CHLOE, olej, płótno, 60x80

ŁAWECZKA, olej, płótno, 60x98

WENUS, olej, płyta, 61x98

Udział w wystawach zbiorowych

- 1967 - 1974 - Wystawy Okręgowe ZPAP, oraz wystawy w ośrodkach kultury w miejscowościach woj. Rzeszowskiego
- 1969 - II Ogólnopolska Wystawa Malarstwa Młodych - Lublin
Wystawa Plastyki Rzeszowskiej - Lwów, Koszyce, Nyíregyháza
- 1978 - Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
- 1979 - Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
Wystawa poplenerowa - Julin '79,
Wystawa Plastycy Rzeszowscy u Siemiona
- 1980 - Bielska Jesień '80 - BWA Bielsko-Biała
Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
- 1981 - Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów,
Bielska Jesień '57 - BWA Bielsko-Biała,
Wystawa poplenerowa - Julin '81 - Rzeszów, Rakszawa
- 1982 - Wystawa Malarstwa Barwy Rzeszowa - Rzeszów, Lublin
- 1983 - Wystawa Sztuki Niezależnej - Kościół NSPJ - Rzeszów
Diecezjalna Wystawa Plastyki - Człowiek - Bóg - Świat, Przemysł,
Wystawa plastyków współpracujących z PSP - Galeria PSP - Rzeszów
- 1987 - Wystawa Dni Kultury Chrześcijańskiej - Klasztor oo. Bernardynów - Rzeszów
- 1988 - A Polska Istnieć Będzie - Klasztor oo. Bernardynów Rzeszów,
Ogólnopolska Wystawa Sztuki Niezależnej - Warszawa
- 1989 - Ogólnopolska Wystawa Plastyki Współczesnej Bóg, Wiara, Świadek - Kościół Bernardynów - Przemysł
Poplenerowa Wystawa Krasice '89 - Galeria Sztuki Współczesnej w Przemysłu
- 1990 - Okręgowa wystawa ZPAP - Rzeszów
Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
- 1991 - Okręgowa wystawa ZPAP - Rzeszów
Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
- 1992 - Okręgowa wystawa ZPAP - Rzeszów, Poplenerowa wystawa - Zabajka '92
Twórczość Artystów Pedagogów PLSP - Rzeszów, Jarosław, Krosno
- 1994 - Triennale Autoportretu - Radom Poplenerowa wystawa - Min '94,
Obraz, Rysunek, Rzeźba Roku - BWA Rzeszów
- 1995 - Okręgowa wystawa ZPAP - Rzeszów
- 1996 - XVI Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego - Szczecin,
Ogólnopolska Wystawa Bliźniemu Swemu '96 Rzeszów,
II Międzynarodowe Bienale malarstwa Srebrny Czworokąt Przemysł, Debreczyn, Koszyce, Lwów
- 1997 - II Triennale Autoportretu - Radom
Warszawski Miesiąc Malarstwa - Sierpień '97 Warszawa,
XVII Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego - Szczecin
- 1998 - Wystawa Artystów Pedagogów, Absolwentów PLSP w Jarosławiu
III Międzynarodowe Bienale Malarstwa Srebrny Czworokąt '98 - Przemysł, Debreczyn, Koszyce, Lwów
Wystawa Bliźniemu Swemu '98 - Rzeszów
XVIII Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego - Szczecin
Biennale ZPAP - Rzeszów
- 1999 - Artyści, Malarze - Naszej Częstochowie - Muzeum w Częstochowie,
Konsulat Generalny RP w Nowym Yorku
- 2000 - Artyści, malarze w roku 2000 - Muzeum w Częstochowie,
Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku
Bliźniemu Swemu 2000 - Warszawa, Gdańsk, Wrocław, Kraków, Rzeszów,

- Artyści Polski Południowo-Wschodniej 1950-2000
BWA Rzeszów, BWA Krosno,
BWA Sandomierz, Galeria Sztuki Współczesnej
- Przemyśl, BWA - Tarnów
Wystawa prac malarzy członków TPSP w Przemyślu,
Mielec, Zamek w Krasiczynie
- 2001 - Wystawa Przełom Wieków - BWA Galeria Miasta
w Rzeszowie, BWA w Krośnie
- 2002 - Ogólnopolska wystawa Bliżniemu Swemu 2002
- Galeria Zachęta - Warszawa,
Galeria Arsenał-Poznań, Muzeum Archidiecezjalne-
Wrocław, Pałac Sztuki Kraków, Muzeum Sztuki-Łódź,
Teatr im. W. Siemaszkowej - Rzeszów 2003
Współczesna Sztuka Polska-Konsulat Generalny RP
- Nowy Jork
- 2004 - Bliżniemu Swemu 2004 Galeria Zachęta-Warszawa,
Muzeum Sztuki-Łódź, Pałac Sztuki-Kraków, BWA
Rzeszów
Współczesna Sztuka Polska-Konsulat Generalny RP
- Nowy Jork
Wystawa Prac Malarzy TPSP-Przemyśl, Lwów, Mielec
- 2005 - Wystawa malarstwa Polski, Ukrainy, Litwy-Lwów,
Kijów, Wilno,
Aukcja Polskiego Malarstwa Współczesnego-Nowy
York
- 2006 - Bliżniemu Swemu 2006 Galeria Zachęta-Warszawa,
Galeria Miejska Arsenał - Poznań, Galeria Sztuki
Współczesnej BWA-Katowice, Pałac Sztuki-Kraków,
Muzeum Miejskie - Wrocław, BWA Rzeszów

Wystawy Indywidualne

- 1980 - Wystawa Malarstwa - Teatr im. W. Siemaszkowej
- Rzeszów
- 1981 - Malarstwo - Fine Art Studio - Holyoke, MA, USA
- 1983 - Malarstwo - Fine Art Studio - Holyoke, MA, USA
- 1984 - Malarstwo-Festiwal Kultury Polskiej-Spriengfield,
MA, USA

- 1994 - Malarstwo - Zamek Romantyczny - Łańcut
- 1995 - Jubileuszowa Wystawa Malarstwa-BWA-Rzeszów
- 1997 - Malarstwo - Galeria 13 - Rzeszów
- 1998 - Malarstwo - Katedra - Sala Papieska - Rzeszów
- 1999 - Malarstwo - Muzeum Diecezjalne - Rzeszów
- 2000 - Malarstwo-Galeria Sztuki Współczesnej-Przemyśl
- 2001 - Malarstwo - Galeria w Podwórz - Rzeszów
- 2004 - Malarstwo-Galeria Master Piece-Indianapolis USA
- 2005 - Jubileuszowa wystawa malarstwa-BWA Rzeszów,
Malarstwo - Katedra - Sala Papieska - Rzeszów

Nagrody i Wyróżnienia

- I Nagroda w Konkursie na dzieło kwartału 1968 r.
- III Nagroda Min 1979
- Brązowy Medal - Bielska Jesień 1980 r.
- I Nagroda Min J 98 J
- II Nagroda Człowiek, Bóg, Świat Przemyśl 1987 r.
- II Nagroda Bóg, Wiara, Świadek 1989 r. Rzeszów
- Nagroda w dziedzinie malarstwa Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba 1990
- Wyróżnienie na wystawie ZPAP 1992 r.
- Wyróżnienie na wystawie Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba 1994
- Nagroda Miasta Rzeszowa w dziedzinie Kultury za 1995 r. za osiągnięcia artystyczne w dziedzinie malarstwa
- II Nagroda na Międzynarodowym Biennale Malarstwa Srebrny Czworokąt '96 w Przemyślu
- Nagroda Zakup obrazu do Muzeum Narodowego w Przemyślu na wystawie Srebrny Czworokąt 96'
- Nagroda Marszałka Województwa Podkarpackiego za obraz na wystawie Przełom Wieków 2000/2001
- Nagroda Artystyczna im. Zbigniewa Krygowskiego za rok 2005

SZEPT II, olej, płótno, 50x90

Z OLĄ PRZY OKNIE, olej, płótno, 100x92

Emil Polit urodził się 11 października 1940 r. w Zmysłówce koło Leżajska w rodzinie chłopskiej. W latach 1954-1959 był uczniem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu, a w latach 1959-1965 studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na wydziale malarstwa i grafiki. W 1965 roku uzyskał dyplom magistra sztuki w pracowni malarstwa prof. Wacława Taranczewskiego. Po ukończeniu studiów osiedlił się w Rzeszowie.

W roku 1966 został przyjęty w poczet członków Związku Polskich Artystów Plastyków. W latach 1972-1979 współpracował z Pracownią Sztuk Plastycznych w charakterze projektanta i realizatora prac w zakresie sztuki użytkowej. Od czasu uzyskania dyplomu ASP uprawia twórczość artystyczną w dziedzinie rysunku i malarstwa. W roku 1988 podjął pracę pedagogiczną w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Rzeszowie na stanowisku nauczyciela rysunku i malarstwa. W latach 1989 – 1991 pełnił funkcję prezesa rzeszowskiego okręgu ZPAP.

Cały czas aktywnie uczestniczył w wystawach malarstwa na szczeblu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Brał także aktywny udział w wystawach połączonych z aukcjami dzieł sztuki na cele charytatywne takimi jak: Aukcje Polskiego Malarstwa Współczesnego w Nowym Jorku, Aukcje Towarzystwa Pomocyim. św. Brata Alberta „Bliżniemu Swemu”, gdzie w 2002 r. został wyróżniony honorową Statuetką Towarzystwa, a także w aukcjach dzieł sztuki organizowanych przez „Caritas” diecezji rzeszowskiej.

W roku 1996 otrzymał nagrodę Miasta Rzeszowa w dziedzinie kultury za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie malarstwa. Jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Przemyślu. W 2003 został wyróżniony przez Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej nagrodą indywidualną II stopnia za szczególny wkład w rozwój edukacji artystycznej w Polsce.

Ważnym segmentem w twórczości Emila Polita jest malarstwo o tematyce sakralnej. Ma pięć realizacji „Drogi Krzyżowej”, polichromię w Katedrze rzeszowskiej, oraz wiele obrazów o tematyce religijnej w kościołach w Rzeszowie, Matysówce, Trzebownisku, Nowej Dębie, Soninie, Rogóźnie, Łące, Łukawcu.

Jego prace znajdują się w zbiorach BWA, muzeum, oraz kolekcjach instytucji i osób prywatnych w Polsce, USA, Watykanie, Włoszech, Belgii, Danii, Niemczech, Francji, Szwajcarii, Austrii i Kanadzie.

Małopolska Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów”
Instytucja Kultury Województwa Małopolskiego
ul. Wróblewskiego 10 a
38-300 Gorlice

tel./fax. 018-35-35-601
<http://www.gorlice.art.pl/>

Katalog wydano dzięki wsparciu finansowemu
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Redakcja

Jerzy Gancarz

Projekt katalogu, skład

Jacek Krzysztof Nowak

Reprodukcje

Paweł Pasterz – Polimedia

Skany

Ryszard Kaczmarek – Didot

Druk

CYFRODRUK – Rzeszów

Wydawnictwo „Carpathia” – Rzeszów

ISBN 83-60234-07-8

